

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. gegužės 29 d. Nr. PA-P-33-4-17
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
2008-06-11 pavedimą Nr. P-33-4

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Irena Tubelienė (grupės vadovė)
Jurgita Vilniškienė

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2009-05-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7
1. Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto apskaitos, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo	7
2. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti panaudojimo	8
3. Dėl specialios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti panaudojimo	8
3.1. Dėl specialios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų mokinio krepšeliui finansuoti, panaudojimo	8
3.2. Dėl savivaldybėms nepervestų mokinio krepšelio lėšų	11
4. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti panaudojimo	11
4.1. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinei (perduotai savivaldybei) priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai atlikti panaudojimo	12
4.2. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinei (perduotai savivaldybei) socialinės paramos mokiniams už įsigytus produktus funkcijai atlikti panaudojimo	13
5. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus	13

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus 2008 m. birželio 11 d. pavedimu Nr. P-33-4 atliko vyriausioji valstybinė auditorė Irena Tubelienė ir valstybinė auditorė Jurgita Vilniškienė.

Audituojamas subjektas – Biržų rajono savivaldybė, adresas: Vytauto g. 38, 41143 Biržai. Identifikavimo kodas 111106080.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Regimantas Ramonas, savivaldybės administracijai (toliau – Administracija) – direktorė Palmyra Prašmantienė, Biudžeto skyriui – vedėja Dalia Šarkūnienė.

Audituojamas laikotarpis – 2008 metai.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų, Privatizavimo fondo lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti (toliau – valstybės lėšų) 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą bei valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Atlikdami valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vertinome savivaldybės 2008 m. ataskaitas:

- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus ataskaita (forma Nr. B-11 metinė¹);
- Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-13 metinė);
- Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaita (forma Nr. B-14 metinė);
- Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-15 metinė).

Savivaldybei Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu² buvo patvirtinta 9 193,0 tūkst. Lt specialių tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 3 137,0 tūkst. Lt – valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti ir 17 907,0 tūkst. Lt – mokinio krepšeliui finansuoti. 2008 metais valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti panaudota 7 988,9 tūkst. Lt, valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti – 3 137,0 tūkst. Lt ir mokinio krepšeliui finansuoti – 17 906,1 tūkst. Lt.

Vykdydama biudžetą Savivaldybės taryba įstatymų nustatyta tvarka perskirstė 1 199,6 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, iš jų: 2008 metais nepanaudotų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms teikti perskirstė kitai socialinei paramai finansuoti – 927,1 tūkst. Lt. Didžioji dalis socialinėms išmokoms skirtų lėšų sutaupyta dėl to, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu³ papildomai gauta 613,3 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, skirtų paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo. Savivaldybė gautas lėšas skyrė ir panaudojo socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti – 312,8 tūkst. Lt ir socialinei paramai mokiniams už įsigytus produktus – 300,5 tūkst. Lt.

Bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms finansuoti savivaldybė perskirstė 272,5 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms

¹ Forma Nr. B-11-metinė, 5, 6, 7, 11, 12, 13 skiltys.

² Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-23 nutarimas Nr. 766 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo paskirstymo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams ir savivaldybėms“.

atlikti, iš jų: darbo rinkos politikos rengimo ir įgyvendinimo funkcijai – 161,4 tūkst. Lt, priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai – 76,0 tūkst. Lt, kitoms funkcijoms – 35,1 tūkst. Lt. Darbo rinkos politikos rengimo ir įgyvendinimo funkcijai vykdyti skirtų lėšų sutaupyta dėl to, kad nebuvo poreikio dirbti viešuosius darbus, nes darbo rinkoje bedarbystės rodiklis buvo žemas ir dalyvavusios šioje programoje įstaigos iš dalies vykdė planuotus viešuosius darbus, o seniūnijose buvo įsteigti darbininkų etatai, todėl pirmiausia darbus atliko savo jėgomis. Be to, dėl palankių žiemos gamtinių sąlygų nereikėjo atlikti darbų, kurie buvo planuoti apskaičiuojant lėšų poreikį. Vykdamas Priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkciją, dėl darbuotojų laikino nedarbingumo ir kai kuriais laikotarpiais neužimtų etatų sutaupyta darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms skirtų lėšų, o dėl mažesnio negu planuota gaisrų ir iškvietimų skaičiaus sutaupyta transporto išlaikymui skirtų lėšų.

Iš mokinio krepšeliui finansuoti patvirtintų asignavimų Finansų ministerija tarpusavio atsiskaitymų tvarka, mokiniams perėjus iš savivaldybės finansuojamos mokyklos į finansuojamą iš valstybės biudžeto mokyklą, pervedė 13,0 tūkst. Lt, o kai mokiniai perėjo iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, savivaldybė pagal tarpusavio suderinimo aktus kitoms savivaldybėms pervedė 11,4 tūkst. Lt (gavo iš kitų savivaldybių 23,5 tūkst. Lt).

Savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo⁴ 32 str. 3 d., metų pabaigoje 4,5 tūkst. Lt likusių nepanaudotų specialių tikslinių dotacijų lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, gražino į valstybės biudžetą.

Auditas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais⁵.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis:

– 1,0 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 290,3 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos;

– 1,0 proc. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto, tai yra 30,7 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos

⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430.

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas apskaitoje visais reikšmingais atžvilgiais užregistruotas teisingai.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu surinkta informacija apie savivaldybės veiklos ypatumus, iširta išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, kapitalo investicijoms ir mokinio krepšeliui finansuoti apskaitos tvarka, įvertinta vidaus kontrolė. Atlikta rizikos analizė, įvertinti rizikos veiksniai ir nustatytas jų galimas poveikis finansinėms ataskaitoms. Atsižvelgdami į tai, kad savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų įstaigose dėl mažo darbuotojų skaičiaus negalima tinkamai atskirti jų pareigų, audito įrodymus audito išvadai dėl audituojamų ataskaitų surinkome atlikę tik savarankiškas audito procedūras.

Siekiant įgyvendinti audito tikslus, pagal sudarytas Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, Prekių ir paslaugų naudojimo, Socialinių išmokų (pašalpų), Lėšų kapitalo investicijoms finansuoti ir Patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo audito programas atliktos savarankiškos audito procedūros.

Savarankiškos audito procedūros atliktos Administracijoje ir savivaldybės įstaigose: Biržų „Saulės“ gimnazijoje (Vytauto g. 32, Biržai), Pabiržės pagrindinėje mokykloje (Likėnų g. 10, Pabiržė, Biržų r.), darželyje-mokykloje „Vyturėlis“ (Vilniaus g. 109, Biržai), lopšelyje-darželyje „Genys“ (Gimnazijos g. 3, Biržai), Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinėje apsaugos tarnyboje (Dagilio g. 5A, Biržai).

Atliktas 2009 metų valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti ir investiciniams projektams finansuoti planavimo teisėtumo vertinimas.

Valstybės kontrolės 2008 metų valstybinio audito programoje⁶ numatyta sisteminių tyrimų sritis – valstybės nuosavybės teise priklausančio turto perdavimas savivaldybėms, jo valdymas, naudojimas, juo disponavimas ir apskaita. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros. Valstybei nuosavybės teise priklausančio turto, 2008 metais pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtus nutarimus perduoto savivaldybei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo, visos ūkinės operacijos patikrintos ištisiniu būdu ir įvertintas jų teisėtumas.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-02-22 įsakymas Nr. V-37 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programų vykdymo“, 4.2.5.4 p.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto apskaitos, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo

Savivaldybės administracijos apskaitos duomenimis, 2008 m. sausio 1 d. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis buvo 93 614,9 tūkst. Lt (įsigijimo vertė), 2008 m. šis turtas padidėjo 3 071,2 tūkst. Lt, 2008 m. gruodžio 31 d. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis – 96 686,1 tūkst. Lt (įsigijimo vertė).

2008 metais priimtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais buvo numatyta savivaldybei perduoti valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise 273 613,35 Lt vertės turtą: 107 070,30 Lt vertės kompiuterinę įrangą, 33 014,23 Lt vertės administracines patalpas, 128 633,00 Lt vertės M2 klasės autobusą „VW CKRAFTER 35“ ir 4 895,82 Lt vertės trumpalaikį turtą. Visas išvardytas turtas, išskyrus 13 368,50 Lt vertės kompiuterinę įrangą, kuri buvo perduota 2009 metais, perdavimo–priėmimo aktais perduotas savivaldybei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise. Visas 2008 metais savivaldybės perimtas turtas yra užregistruotas apskaitoje ir jo apskaita tvarkoma atskirai nuo savivaldybės nuosavybės teise valdomo turto apskaitos. Ši 2008 metais perimtą ir patikėjimo teise valdomą valstybės turtą kitiems subjektams savivaldybė perdavė pagal panaudos sutartis, vadovaudamasi savivaldybės tarybos sprendimais.

Administracija, vadovaudamasi savivaldybės tarybos sprendimu, nurašė ir likvidavo pripažintą netinkamu naudotis susidėvėjusį patikėjimo teise valdomą į savivaldybės balansą įrašytą 6 477,0 Lt vertės valstybės turtą. Turtas nurašytas ir likviduotas laikantis teisės aktų reikalavimų.

Vadovaujantis Administracijos direktoriaus 2008-12-09 įsakymu Nr. A-913, atlikta turto metinė inventORIZACIJA.

Reikšmingų klaidų, neatitikimų savivaldybėje valdant, naudojant ir disponuojant patikėjimo teise jai perduotu valstybės turtu, nenustatyta.

2. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti panaudojimo

Savivaldybė 2008 metais iš valstybės biudžeto lėšų vykdė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁷ patvirtintus valstybės investicijų programos investicijų projektus – Biržų miesto stadiono rekonstravimo ir lauko inžinerinių tinklų įrengimo, Biržų kultūros centro pastato kapitalinio remonto, taip pat melioracijos investicijų projektus. Savivaldybė gavo ir panaudojo 3 137,0 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti. Neatitikimų ir pažeidimų naudojant šias lėšas nenustatyta.

3. Dėl specialios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti panaudojimo

Savivaldybė 2008 metais gavo 17 906,1 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti, kurią panaudojo: ikimokykliniam ugdymui – 249,4 tūkst. Lt (1,4 proc.), pagrindinėms mokykloms ir gimnazijoms – 17 412,9 tūkst. Lt (97,3 proc.), papildomo ugdymo įstaigoms, metodiniams kabinetams ir centrams – 243,8 tūkst. Lt (1,3 proc.). Išlaidų struktūroje darbo užmokestis ir socialinis draudimas sudaro 17 303,6 tūkst. Lt (96,6 proc.), prekių ir paslaugų naudojimas – 565,0 tūkst. Lt (3,2 proc.) ir socialinės pašalpos (pašalpos) – 37,5 tūkst. Lt (0,2 proc.).

3.1. Dėl specialios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų mokinio krepšeliui finansuoti, panaudojimo

3.1.1. Atlikus specialios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo audito procedūras ugdymo įstaigose, nustatyta:

Biržų rajono Pabiržės pagrindinės mokyklos direktorius (asignavimų valdytojas), pažeisdamas Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p., Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo⁸ 2 str. 14 p. ir Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų⁹ 6 p. nuostatas, 2,7 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir 0,8 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotų socialinio draudimo įmokų mokinio krepšelio lėšų panaudojo ne pagal paskirtį, nes:

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-01-30 nutarimas Nr. 105 „Dėl valstybės investicijų 2008-2010 metų programoje numatytų 2008 metams kapitalo investicijų paskirstymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (Nr. IX-1630 nauja įstatymo redakcija nuo 2003 m. birželio 28 d.).

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1520 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų patvirtinimo“.

– bibliotekininkei nuo 2008-01-01 iki 2008-08-31 skyrė¹⁰ 23 proc. (184,00 Lt) per mėnesį, o už 2008 m. rugsėjo mėn. skyrė¹¹ 25 proc. (200,00 Lt) per mėnesį tarnybinio atlyginimo priedus už darbą, nesusijusį su mokyklos biblioteka – mokinių nemokamo maitinimo organizavimą. Iš viso apskaičiuota ir išmokėta 1 496,37 Lt mokinio krepšelio lėšų;

– dailės ir technologijų mokytojai skyrė¹² vienkartinį 1 200,00 Lt tarifinio atlygio priedą už darbą, nesusijusį su ugdymo plano įgyvendinimu – patalynės siuvimą.

Biržų rajono Pabiržės pagrindinėje mokykloje 2,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 0,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms skirtų mokinio krepšelio lėšų buvo panaudota ne pagal paskirtį, pažeidžiant teisės aktų reikalavimus.

3.1.2. Atlikus specialios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti prekių ir paslaugų naudojimui skirtų lėšų audito procedūras ugdymo įstaigose, nustatyta:

– Biržų „Saulės“ gimnazijos direktorius keturis pedagoginius darbuotojus 2008 m. kovo 15–22 dienomis komandiravo¹³ į dalykinę kelionę-tarptautinį seminarą „Anglijos švietimo politika, sistemos ypatumai ir naujovės“ Anglijoje, du pedagoginius darbuotojus 2008 m. kovo 30–balandžio 6 dienomis komandiravo¹⁴ į kelionę „Egipto istorijos pažinimo pamokos“ ir keturis pedagoginius darbuotojus 2008 m. birželio 21–28 dienomis¹⁵ – į dalykinę kelionę „Kroatijos švietimo politika, švietimo sistemos ypatumai ir naujovės“. Iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų mokinio krepšeliui finansuoti kvalifikacijai kelti skirtų lėšų minėtiems darbuotojams buvo sumokėta 9 892,00 Lt dienpinigių pagal patvirtintas dienpinigių užsienio valstybėse normas;

– Biržų rajono Pabiržės pagrindinės mokyklos direktorius tris pedagoginius darbuotojus 2008 m. kovo 15–22 dienomis komandiravo¹⁶ į dalykinę kelionę-tarptautinį seminarą „Anglijos švietimo politika, sistemos ypatumai ir naujovės“ Anglijoje, vieną pedagoginį darbuotoją 2008 m. kovo 30 – balandžio 6 dienomis komandiravo¹⁷ į kelionę „Egipto istorijos pažinimo pamokos“ ir du pedagoginiai darbuotojai¹⁸ bei mokyklos direktorius¹⁹ 2008 m. birželio 21–28 dienomis komandiruoti į dalykinę kelionę „Kroatijos švietimo politika, švietimo sistemos ypatumai ir naujovės“. Iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų mokinio krepšeliui finansuoti

¹⁰ Biržų rajono Pabiržės pagrindinės mokyklos direktoriaus 2008-01-02 įsakymas Nr. P-128.

¹¹ Biržų rajono Pabiržės pagrindinės mokyklos direktoriaus 2008-09-01 įsakymas Nr. P-7.

¹² Biržų rajono pagrindinės mokyklos direktoriaus 2008-02-26 įsakymas Nr. P-216.

¹³ Biržų „Saulės“ gimnazijos direktoriaus 2008-03-12 įsakymas Nr. KK-34.

¹⁴ Biržų „Saulės“ gimnazijos direktoriaus 2008-03-21 įsakymas Nr. KK-38 ir 2008-03-26 įsakymas Nr. KK-39.

¹⁵ Biržų „Saulės“ gimnazijos direktoriaus 2008-06-12 įsakymas Nr. KK-66.

¹⁶ Biržų rajono Pabiržės pagrindinės mokyklos direktoriaus 2008-03-14 įsakymai Nr. AK-27, Nr. AK-28, Nr. AK-29.

¹⁷ Biržų rajono Pabiržės pagrindinės mokyklos direktoriaus 2008-03-28 įsakymas Nr. AK-31.

¹⁸ Biržų rajono Pabiržės pagrindinės mokyklos direktoriaus 2008-06-19 įsakymai Nr. AK-48 ir Nr. AK-49.

¹⁹ Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-06-18 įsakymas Nr. AKK-256.

kvalifikacijai kelti skirtų lėšų buvo sumokėta 7 004,00 Lt dienpinigių pagal patvirtintas dienpinigių užsienio valstybėse normas.

Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo nuostatų²⁰ 23 punkte nurodyta, kad mokinio krepšelio lėšos gali būti naudojamos šioms kvalifikacijos tobulinimo išlaidoms padengti: lektorių darbo apmokėjimui, dalyvių apgyvendinimui, kelionės, registracijos mokesčiui. Dienpinigių mokėjimas iš mokinio krepšelio lėšų, skirtų kvalifikacijai tobulinti, nenumatytas, todėl 2008 metais 16 896,00 Lt valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų mokinio krepšeliui finansuoti kvalifikacijos kėlimui skirtų lėšų Biržų rajono „Saulės“ gimnazijoje ir Pabiržės pagrindinėje mokykloje buvo panaudota ne pagal tikslinę paskirtį, pažeidžiant Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p., Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo²¹ 2 str. 14 p., Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų²² 6 p. ir Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo nuostatų²³ reikalavimus.

Biržų rajono savivaldybės ugdymo įstaigose – „Saulės“ gimnazijoje ir Pabiržės pagrindinėje mokykloje 16,9 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų, skirtų pedagogų kvalifikacijai tobulinti, panaudota ne pagal paskirtį, pažeidžiant teisės aktų reikalavimus.

Iš viso savivaldybės ugdymo įstaigų vadovai ne pagal paskirtį panaudojo 20 428,37 Lt mokinio krepšelio lėšų.

Dėl 3.1.1. ir 3.1.2. ataskaitos punktuose išdėstytų pažeidimų savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. B-13 metinė) nurodytos 2,7 tūkst. Lt didesnės darbo užmokesčio (klasifikacijos kodas 2.1.1.1.1.1), 0,8 tūkst. Lt – socialinio draudimo įmokų (klasifikacijos kodas 2.1.2.1.1.1) ir 16,9 tūkst. Lt – kvalifikacijos kėlimo (klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.16) kasinės išlaidos.

²⁰ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007-03-29 įsakymas Nr. ISAK – 556 „Dėl valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo nuostatų patvirtinimo“.

²¹ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (Nr. IX-1630 nauja įstatymo redakcija nuo 2003 m. birželio 28 d.).

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1520 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų patvirtinimo“.

²³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007-03-29 įsakymas Nr. ISAK-556 „Dėl valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo nuostatų patvirtinimo“.

3.2. Dėl savivaldybėms nepervestų mokinio krepšelio lėšų

Savivaldybė 2008 m. pervedė 11,4 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų kitoms savivaldybėms (mokiniam perėjus iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą), tačiau pagal pasirašytus tarpusavio suderinimo aktus nepervedė: Pasvalio rajono savivaldybei – 7,5 tūkst. Lt ir Panevėžio rajono savivaldybei – 2,5 tūkst. Lt. Taip savivaldybė nevykdė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatų²⁴, pagal kurias, mokiniams perėjus į kitų savivaldybių mokyklas, tarpusavyje suderintas sumas turėjo pervesti per mėnesį, bet ne vėliau kaip iki liepos 1 dienos (vienų mokslo metų pabaiga) ir ne vėliau kaip iki gruodžio 1 dienos (kiti mokslo metai).

Savivaldybė nevykdė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatų, nes kitoms savivaldybėms nepervedė 10,0 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų, mokiniams perėjus į kitų savivaldybių mokyklas.

4. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti panaudojimo

Savivaldybė 2008 metais gavo ir panaudojo 7 988,9 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, iš jų: darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui – 2 724,7 tūkst. Lt (34,1 proc.), prekių ir paslaugų naudojimui – 1 077,2 tūkst. Lt (13,5 proc.), socialinėms išmokoms (pašalpoms) – 3 464,8 tūkst. Lt (43,4 proc.) ir kitoms išlaidoms – 722,2 tūkst. Lt (9,0 proc.). Atliktos išlaidų, patirtų atliekant valstybines (perduotas savivaldybėms) priešgaisrinių tarnybų organizavimo ir socialinės paramos mokiniams už įsigytus produktus funkcijas, audito procedūros.

²⁴ 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 4 str. 3 d.

4.1. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinei (perduotai savivaldybei) priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai atlikti panaudojimo

Atliekant priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkciją panaudota 1 407,0 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų: 1 164,5 tūkst. Lt (82,8 proc.) – darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui ir 238,3 tūkst. Lt (17,2 proc.) – prekių ir paslaugų naudojimui.

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad Priešgaisrinės apsaugos tarnyboje priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai atlikti skirtos lėšos buvo panaudotos kadrų inspektorius pareigybei išlaikyti, pažeidžiant Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos²⁵ IV dalies 11 punkto nuostatas. Pagal šio punkto nuostatas vienai savivaldybės priešgaisrinei tarnybai priklauso: viena tarnybos viršininko pareigybė, viena specialisto finansinei ir ūkinei veiklai vykdyti pareigybė ir devynios ugniagesių pareigybės vienai ugniagesių komandai. Kadrų inspektorius pareigybė metodikoje nenumatyta. Šiai pareigybei išlaikyti buvo apskaičiuota ir išmokėta 16 101,82 Lt darbo užmokesčio ir 4 988,34 Lt socialinio draudimo įmokų.

Taip pat iš priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijos transporto išlaikymui skirtų asignavimų Priešgaisrinės apsaugos tarnyba, nesivadovaudama minėtos metodikos 18 punktu, apmokėjo 48 200,00 Lt automobilio cisternos gamybos ir įrengimo darbų išlaidas. Pažymėtina, kad valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos lėšos materialiajam ir nematerialiajam turtui kurti ir įsigyti (klasifikacijos 3.1. kodas) yra planuojamos ir naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁶ patvirtintomis Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklėmis.

Priešgaisrinės apsaugos tarnyba panaudojo 21 090,16 Lt darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui ir 48 200,0 Lt transporto išlaikymui skirtas priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai atlikti lėšas, pažeisdama Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodiką.

Pažymėtina, kad auditoriams pateikus šį pastebėjimą, Priešgaisrinės apsaugos tarnyba priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai skirtas 69 290,16 Lt ir neteisėtai panaudotas lėšas iki finansinių metų pabaigos atstatė iš savivaldybės biudžeto.

²⁵ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2006-06-09 įsakymas Nr. IV-218 „Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

²⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimas Nr. 478 (su vėlesniais pakeitimais).

4.2. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinei (perduotai savivaldybei) socialinės paramos mokiniams už įsigytus produktus funkcijai atlikti panaudojimo

Atliekant socialinės paramos mokiniams už įsigytus produktus funkciją, socialinėms išmokoms (pašalpoms) panaudota 1 079,0 tūkst. Lt. Neatitikimų ir pažeidimų, naudojant lėšas, nenustatyta.

5. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Savivaldybė audito metu dėl nustatytų neatitikimų apskaitos sistemoje, nesukurtų arba nepakankamų vidaus kontrolės procedūrų bei neatitikčių teisės aktų nuostatoms, planuojant ir naudojant lėšas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, mokinio krepšeliui ir investiciniams projektams finansuoti, buvo informuota Valstybės kontrolės 2008-11-18 raštu Nr. S-(33-1.10.1)-2112 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“.

Pažymėtina, kad savivaldybė ėmėsi priemonių auditorių pateiktoms rekomendacijoms įgyvendinti: sukūrė papildomas vidaus kontrolės procedūras, nustatė pareigą vykdyti išankstinę finansų kontrolę ir atsakomybę už šių funkcijų vykdymą, patvirtino tvarką, pagal kurią apskaičiuojamos ir apmokamos šildymo, elektros energijos, ryšių paslaugų, transporto išlaikymo ir kitų paslaugų išlaidos iš specialių tikslinių dotacijų lėšų, užtikrino tinkamą buhalterinės apskaitos organizavimą ir išlaidų apskaitos tvarkymą ir kt.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Irena Tubelienė